

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului :
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr.
" " " pe 1/2 an . . . 2 " 50 "
" România și străinătate pe an . . . 14 franci
" " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor :
Pentru publicațiunile oficiale, concurse,
edict etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl.,
de aci în sus 5 fl

Correspondențele sânt a se adresa redacțiunei
„FÓIA DIECESANĂ“;
eră banii de prenumerațiune și inserțiuni la
Tipografia diecesană în Caransebeș.

Invitare de abonament

la

„Foia diecesană“.

Mulțumind tuturor pentru binevoitoriul sucurs material și spiritual, ce l-au dat până acuma întru susținerea acestei foi, îi rugăm, totdeodată ca și pe viitoriu să ne sprijinească întreprinderea noastră, cu atât mai vârtos, pentru-că această foie are o misiune mai înaltă culturală și anume, înaintarea intereselor noastre bisericesci și școlare.

Deschidem deci un nou abonament pe semestrul I. al anului 1891. cu prețurile de până aci și adică:

pe un an întreg 5 fl.
pe jumătate de an 2 fl. 50 cr.

Rugăm mai departe pe on. public de a trimite cât mai curând prețul abonamentului, folosindu-se, spre mai mare înlesnire, de mandate postale, pe care să fie scris limpede numele on. abonenti și posta ultimă.

Cu această ocaziune ne aflăm în plăcuta poziție de a face cunoscut on. public cetitoriu, că ni-au oferit binevoitoarea lor conlucrare M. S. DD. profesori dela institutul pedagogic și teologic diecesan din loc: Ștefan Velovan, Patriciu Drăgălina, Dr. Iuliu Olariu, Ioan Pinciu, Gerasim Serbu, Iosif Bălan și Enea Hodoș, apoi Traian Barzu, asesor consistorial și Dr. Traian Badescu, secretariu consistorial; eară DD. Dr. George Creiniceanu și Dr. Em. Elefterescu din Bucuresci au fost și până acuma colaboratori foaiei noastre.

Redacțiunea.

PARTEA OFICIALĂ.

Maiestatea Sa cesară și regească s'a îndurat preagratios a dăruii din casseta privată 100 fl. pentru zidirea școalei române greco-orientale din **Percosova**, în protopresviteratul Vêrșetului.

Ioan Balint, învățătoriu în Hodoș, pe basa decisului consistorial din 12. Septembrie a. c. Nr. 2256. s'a chirotonit întru diacon în 2. Decembrie, ear întru presviter în 13. Decembrie a. c. și s'a așezat de administrator parochial în **Povergina**, protopresviteratul Făgetului.

Teologul absolut **Avram Ciocoîn** din Checheș, pe basa decisului consistorial din 12. Noembrie a. c. Nr. 3179. s'a chirotonit întru diacon în 22. Decembrie, eară întru presviter în 23. Decembrie a. c. și s'a așezat de paroch în **Vucova**, în ppviteratul Jebelului.

Teologul absolut **Ioan Jula** din Dalcă, pe basa decisului consistorial din 15. Decembrie a. c. Nr. 3458. s'a chirotonit întru diacon în 23. Decembrie, eară întru presviter în 25. Decembrie a. c. și s'a instituit de administrator parochial în **Dalcă** cu filia **Cicleni** în protopresviteratul Caransebeșului.

PARTEA NEOFICIALĂ.

Sânțirea școlii din Mâtnicul-Mare.

Cu ajutorul lui Dumnezeu comuna noastră bisericască din Mâtnicul-Mare, după multe și grele sacrificii și osteneți, a isbit a-și zidi școala de nou, carea nu numai că corespunde recerînțelor legii, dar este totdeodată și o zidire frumoasă, de material foarte trainic și la loc acomodat, în fața bisericii; eară interiorul ei foarte plăcut, încât chiar această împregiurare va esercia o putere atrăgătoare asupra școlarilor.

Pe Joi a treia zi de Creciun a fost statorită sânțirea școlii și totdeodată și introducerea de paroch a capelanului de pân' aci, părințele *Ioan Lața*.

Sânta liturgie a celebrat-o D. Protopresviter tractual, *Andrei Ghidiu*, asistat de preoții: Petru Stan din Prisaca și Ioan Stoian din Caransebeș. În decursul s. liturgiilor la momentul convenit D. Protopop îndeplinește introducerea numelui paroch, cu care ocaziune dăde învățătorii și sfaturi părintesci atât noului paroch cât și poporului, carele a asistat în număr foarte mare. Solenitatea cu care părințele Protopop a îndeplinit acest act a fost de o impresiune adâncă și plăcută, nu numai asupra poporului din comună ci și asupra oaspeților, cari se aflau de față și între cari amintim pe d. capitan ces. și reg. în retragere, George Stan, asesorul consistorial Ion Ionașu și Dr. Constantin Popasu din Caransebeș, învățătorii: Timoteiu Belba din Prisaca, Pavel Jurchescu din Ruginosul, Constantin Lăudăcescu și Doamna preoteasă Balaciu cu ficele, din Ohaba-Mâtnic ș. a.

După terminarea sântei liturgii am mers cu litia la școală, unde s'a făcut sânțirea noului edificiu cu mare pompă în fața numerosului popor, carele neavând destul loc în sala cea mare a școlii a stat și pe stradă.

Actul sântirii s'a încheiat cu două cuvânturi, una din partea Dnului Protopresviter Andrei Ghidiu și alta din partea Dnului asesor consistorial Ion Ionașu, care cuvântări s'au întregit una pe alta și au produs mare însuflețire în ascultători.

În fine oaspeții și fruntașii comunei au fost împărțiți la masa parochului Ioan Lața și a învățătorului Ioan Sgriban, cari amândoi au emulat în ospitalitate.

Vovodinți, în Decembrie 1890.

În sfârșit după un an de letargie și despărțământul Vêrșetului al reuniunii noastre învățătoresci se deșteptă și avem firma speranță că deșteptat și lucrătorii va rămânea și în viitoriu.

Duminecă în 16. Decembrie s'a ținut adunarea despărțământului, în carea pentru prima oară am avut onoare a saluta pre reprezentantele celei mai tinere comune bisericăscii din diecesă, anume Marghita-Mare, pre dl învățătoriu de acolo A. Jebeleanu.

Ședința a fost cercetată de zece învățători și o învățătoare — mai ales din ceata celor tineri; — eară ca oaspeți cu bucurie am salutat pre dnii Ioan Moise, notariu comunal în Marcovăț și I. Iacobescu, învățătoriu în Ghertenis.

Ședința a decurs în ordinea cea mai esemplară. Obiectul prim a fost restaurarea bureaului despărțământului. Cu aclamațiune s'au ales: Petru Borcan președinte, Ioan Miclea notariu, Petru Međa cassariu și George Iencea bibliotecariu.

Între noi înscriși membri ai despărțământului numărăm pre dnii: Constantin Liuba, învățătoriu în Marcovăț și Vasiliu Jian, învățătoriu în Sredistea-Mică. Ambii tineri de bună speranță.

Referitoriu la taxele restante ale membrilor nu s'au luat măsuri străordnare, deoarece toți învățătorii prezenți dela început s'au dechiarat a solvi în mod benevol acele taxe.

Urmează la ordinea zilei partea spirituală. Dl George Popoviciu, învățătoriu în Vlaicovăț prelege despre modul cum pot colegii învățători scăpa din lipsele ce ne încungiură zilnic — prin cultivarea stupăritului după metoda cea mai nouă, adică prin introducerea coșnițelor (lăzile) Dzirzonice. Prelegerea domniei se se culminează la două momente: despre modul cum se pot câștiga stupii și al doilea moment: — cultivându-i rațional câștigul ce rezultă din stupărit. Din aceea prelegere am văzut mai departe că dl Popoviciu îi zace la inimă a împuțina cât se poate omorirea micelor, dar diligentelor albine, prin aceea, că voină noi a deveni în posesiunea stupilor, dânsul nu recomandă cumpărarea lor, ci ne îndrumă a câștiga numai mierea și locuința, și apoi să cerem dela țeranii nostri albinele din coșnițele menite pentru vânzare și așa pre cale ieftină ne putem dedica acestui ram. D-Sa e convins, că și țeranii nostri mai bucurosi donează acele ființe nevinovate, decât să le omoară.

Câștigul ce rezultă din stupărit încă l-a ilustrat dl prelegătoriu prin asemănarea folosului dintr-un stupărit și economia de câmp.

Precând la economie se recere capital spre a cumpăra pământul, brațe puternice și animale trăgătoare cu care să lucră acel pământ, apoi dare mare de stat, comunală, etc. pre atunci la stupărit omul ce e drept cu mare grijă (dar unde nu este grijă Cor.) însă fără mare greumânt și cu capital neînsemnat, lucră la cultivarea albinăritului. Even-tualități elementare precum secetă, ploaie prea multă, brumă, grindină, etc. sunt mai tare în defavorul economiei decât al stupăritului, dar precum zisei aceste sunt numai nisce eventualități de care să ferească Dzeu.

Și așa a continuat dl Popoviciu spre mulțumirea tuturor, dar fiind deja 2 oare p. m. a trebuit să ne conținem cu celelalte obiecte, lăsându-le spre pertractare în ședința proximă, carea s'a decis să se țină în comuna Râtișor.

Cu acestea am încheiat activitatea noastră de azi, ducând cu noi speranța viitorului — căci un popor cu trecut strălucit — trebuie, vrând nevrând să eugete serios și la viitoriu.

În fine nu poțiu trece cu vederea trista împregiurare, că cu ocaziunea ținerii despărțământului nu s'a putut ținea scrutiniul cercului Vêrșet pentru alegerea unui deputat congressional mirean, din cauză că comisariul de scrutiniu, dl Vladimir Spataru, a plecat la Italia, unde zace pre patul durerilor iubitul seu frate.

Ioan Miclea,
docinte gr. or. rom.

Draghina Velovan.

În 24. Noemvrie a. c. după o scurtă suferință a repausat în Domnul *Draghina Velovan*, soția veteranului preot Nicolae Velovan din Baia-Ruschii (Ruszkberg), mama Dluș Stefan Velovan, în etate de 65 de ani și după o fericită căsătorie de 48 de ani.

Înmormântarea s'a făcut în 26. Noemvrie cu rară pompă. Ceremoniile rituale au fost săvârșite prin Onorabili părinți Traian Balia din Voislova, George Magheriu din Cireșa și prin Iuliu Musta din Glimboca.

Cântările funebrale le-au executat cu doioșia corespunzătoare momentului trist, elevii institutului pedagogic-teologic, cari au alergat spre a arăta cu această ocaziune recunoștința lor față de acea stimată mamă, care a dat naștere iubitelui lor director, deoarea institutului nostru pedagogic.

La înmormântare a luat parte aproape toată poporațiunea din loc, manifestând astfel deosebită stimă ce au avut-o către în Domnul fericita.

Repausata a fost una din acele mame române, care cu rară abnegațiune de sine în griji necontenite sacrifică iubirii părintești întreaga lor viață, și conduce cu un zel clasic creșterea fiilor lor, cu un zel, care își are izvorul numai în puternicile elemente morale, păstrate de mama română ca scumpă moșt nire dela strămoși.

Odihnesce în pace suflete nobil, căci misiunea Ta pe acest pământ cu sântenie și cu credință ai împlinit-o!

Fie-ți țărina ușoară și memoria binecuvântată!

B.

Cătră învățătorii români din Austro-Ungaria.

Domnilor învățători! „Foaia Scolastică“ din Blaj a anunțat, că cu finele anului curent va apune, acum pentru a doua oară. Cu ea apune cea din

urmă revistă pedagogică, ce mai apare la Români din Austro-Ungaria. Înainte de ea au mai apus, una câte una, „Școala și Familia“, „Convorbiri Pedagogice“, „Școala Practică“, „Școala Română“ și alte 2—3 reviste, toate fără excepțiune din lipsa unui sprigin *material* suficient. Au avut, bietele, puținii abonenți, și din acei puținii au ramas mulți în restanță cu costul abonamentului, astfel că redacțiunile, departe de a putea prisosi ceva în schimb pentru munca lor, s'au pomenit în urmă cu deficite considerabile.

Nu știu, cât de mare a fost tiragiul celorlalte reviste pedagogice. Revistele mele „Școala Română“ și „Școala Practică“ s'au tipărit totdeauna câte în 500 de exemplare; nici odată însă n'am putut desface, în decursul anului respectiv, toate exemplarele tipărite. O singură dată numărul abonenților s'au urecat la 450; în anul 1877, la cursul II. din „Școala Română“; în ceialalți ani abonamentele au variat între 200 și 380, ba în cei din urmă doi ani ai „Școlii Practice“ ele au căzut sub 200. Și se nu se scape din vedere două lucruri, întâiu: că au fost ani, când revistele mele n'au avut a suporta concurența altor reviste pedagogice: a doua că bărbați competenți în materie au numărat revistele mele între cele mai bune reviste la noi, cu deosebire în ramura metodologiei, — dovadă lecțiunile practice, cari au trecut și în alte reviste.

Și cu toate acestea un rezultat atât de trist și deprimător și abonamente neplătite în sumă de 4—500 fl. pâna în ziua de astăzi!

Cam așa vor fi stat și celelalte reviste românești; căci de ar fi stat mai bine, n'ar fi apus și ele.

Veți admite, domnilor învățători, că fenomenul este din cele mai păgubitoare și rușinatoare totodată. Dați-mi voie a reproduce aici unele pasaje din ceea ce a scris marele pedagog german Diesterweg cu privire la învățătorii, cari nu țin și nu cetesc reviste pedagogice:

„Această stare de lucruri este foarte deplorabilă. În chipul acesta nu numai că se îngreună mult sau se face chiar imposibilă aparițiunea revistelor pedagogice, dar se lipsesc și redacțiunile de mijloacele necesare, pentru a se putea consacra din toată inima chemării lor și a se susține cu onoare, angajind colaboratori harnici, prin acordarea unor onorare convenabile. Mai trist însă este, că învățătorii nelectori se lipsesc pe sine, în detrimentul lor și al școalelor, de cel mai escelent mijloc pentru promovarea culturii poporului, pentru cunoașterea

celor 11. protopresbiterate ale diecesei Caransebeșului în cercuri electorale pentru alegerea deputaților
22. November

Nr. curg.	Numirea protopresbiteratului	Numărul cercului electoral cu nr.											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Caransebeș	Caransebeș	Delinesci Apatha Ohabița	Brebnul Valeadeni	Valeaboului Jupa Rugi	Mutnicul-mare Ohaba-mutnic Ruginos	Prisaca Zăgăjeni Maciova Peșteră	Mărul Crijma Mal	Borlova Zlagna	Tereșova alege doi deputați	Armeniș	Rusca Feneș	
II	Mehadia	Mehadia Pecenișca	Valeabolv. Plugova Globuru	Bogolțin	Cornereva	Cornia	Domașnea Câncea	Luncavița Verendin	Mehadica	Captoare Crușovăț	Iablauța Petnic	Globucraio. Pêrvova Lăpușnicul	
III	Logoj		Logoj alege patru deputați.			Tapia Harmadia	Silha Hezeriș	Cireșul Maguri	Criciova	Crivina Nădrag	Jdicoara	Căvâran Tincova	
IV	Făget	Făget	Temeresci	Șintesci Zorani	Coșava Margine	Coștei Nemesesci Coșavița	Curtea	Crivina Petrôsa	Fărășesci Poeni	Românesci Goizesci	Tomesci Luncani	Breazova Homojdia Belosesci	
V	Buziaș	Jebel alege doi deputați		Cerna	Berini	Stamora-R.	Unip Icloda	Sacoș.-T.	Uliuc Dragșina	Chev. Mare alege doi deputați	Sêrbova	Hitiș	
VI	Giacova	Ciacova	Banloc alege doi deputați		Ghilad alege doi deputați		Cebza	Giulvez	Lighed	Macedonia	Obad Omor Partoș	Petroman Togir	
VII	Vêrșeț	Gherteniș	Gataia	Șeml.-Mare Butin	Ferendia Percosova	Jamul-Mic Gherman Clopodia	Marcovăț Lățunaș	Sredieșt-Mică	Margh-Mare	S. Ianoș	S. Mihaie alege trei deputați		
VIII	Panciova		Uzdin alege cinci deputați				Seleuș alege doi deputați	Alibunari alege doi deputați				Petrovoselo alege cinci	
IX	Biserica-albă	Iam Ciorda	Vraniu	Bêrlisce	Bêrzasca	Biserica-A.	Boșneag cu filiile Pa- dina-Matei și Carlsdorf alege doi deputați	Cărbunari	Ciuchiciu	Gornialub- cova Coronini	Iertof Rusova-V. Rusova-N.	Iladia	
X	Oravița-mont.	Ciclova-M.	Ciclova-R. alege doi deputați		Oravița-M. alege doi deputați		Oravița-R. Rachitova	Brosceii	Mercina	Vărădia	Grovaț	Măidan	
XI	Bogșa-mont.	Bogșa-M.	Vasiova Moniom	Bogșa-Rom.	Jidovini	Fizeș	Ocna de fer.	Bimiș	Doelin, Surducul-M.	Dognecea	Recița-Rom.	Recița-Mont	

Împărțirei

de către sinodul protopresbiteral conform §§. 38 40 și 140 al stat. org. bis. și pe baza concluderilor
a. c. Nr. 3346 Pl.

Comunele comunelor ținătoare de dânsul

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Văliug	Târnova	Soceni	Ezeriș	Terova	Călnic	Bărbosu Dezesci	Furlung	Valea-pai	Valea-Mare Duleu	Vermeș Iersig	Ramna
Agadiciu	Cacova	Ticfan.-Mic	Comorșee	Forotic	Cârneea	Calina	Giurgiova	Goruia	Secaș	Ghêrlisce	Ciudanovița Jitini
Mircovaț	Nicolinț	Petrila Bogodint	Naidaș	Potoc	Răcăjdia	Sasca-Rom.	Sasca Mont.	Sichevița	Slatina Macovișce	Socolariu	Vrâniuț
Nicolințul- mare alege trei deputați				Satul-nou alege cinci deputați			Dolceave	Mramorac	Cubin	Ofcea	Glogon Iabuca
Voiteg	Denta Gaiul-Mic	Foen	Tolvadia	Numărul sufletelor acestui protopresbiterat fiind mai mic de 20.000, protopresbiteratul conform §-lui 38. din statutul organic formeză nu- mai 16 cercuri electorale.							
Racovița	Sinersig Căpăt	Buziaș Vucova	Sacoș.-Ung. alege doi deputați		Silagiu Blaiova	Dubos Cădar	Șoșdia	Seulea Folea	Opațița Bîrda	Șișet alege doi deputați	
Jupănești Zolt Gladna-Ger.	Gladna-R. Dragsinesci	Măntic Bucovăț	Furdea Hauzesci	Juresci Drinova Pogănesci	Sărăzani Bîrna	Sudriaș Seceni	Cliciova	Surduc Botinesci	Băsești Bujor	Bichigiu Povêrgina	Susani Jupani
Găvojița	Sălbăgel Zgribesci	Scăiuș Dragomi- resci	Zorlent- Mici	Zorlentul- Mare alege doi deputați		Remete-pog. Visag	Herendescl Hodoș	Boldur	Logojel	Satul-Mic Honoricin	Oloșag
Prigor Putna	Bozovicin	Lăpușnic	Moceriiș Șopotul-N.	Dalboșeț Șopotul.-V.	Ghêrbovăț	Bănia	Rudăria	Topleț Bêrza	Tuferiu Coramnic Jupalnic	Orșova Eșelnița	Ogradena Dubova Plavciova Tisovița
Kucin-Turnul Dalcii Cicleni	Marga Vama-marga	Ruscberg Ruschifta Voislova	Cârpa Vălișora	Buchin Prisian Poiana	Bucoșnița Golet Petroșnița	Glimboca Obababistra	Obreja Ciuta	Sadova-Nouă Slatina-Mică Ilova	Cireșa Zăvoiu Ferdinandsb. Valea-mare	Iaz Var	Verciorova Bolvașnița

Observare

În fiecare din aceste cercuri electorale are a să alege câte un deputat mirean la sinodul protopresbiteral. În acele cercuri, ce constau din mai multe comunități, actul de alegere se va săvêrși în comuna cea ântâiu numită în acest conspect, pentru aceea alegătorii din celelalte comune ale cercului respectiv vor merge în persoană la locul alegeții, în comuna cea ântâiu numită la terminul ce se va preface pentru alegere.

presintelui și a progreselor făcute pe terenul pedagogiei, precum și pentru a-și conserva spiritul pururea viu și întreg. Un învățătoriu, care nu se interesează de descoperirile ziaristicii pedagogice și nu simte în sine îndemnul de a aduce și el oare-care jertfă în scopul acesta, un atare învățătoriu cade cu timpul în trândăvie, stupiditate, apatie spirituală și în nepăsare totală de înaintarea statului său. Vai de el și de școala sa! Dela învățătorii se cere întâiu și mai întâiu inimă pentru chemarea lor și pentru colegii lor. Învățătorii cum se cade se simte solidar cu colegii săi în ceea ce privește educațiunea tinerimei și cultura națională; de aceea el se nevoește în tot modul a da colegilor săi ceea ce le trebuie, ba învățătorii mai calificați și în stări mai bune sunt datorii chiar a se întoarce către colegii lor mai lipsiți și a le promova cu iubire frățească înaintarea lor în cultură. Mijlocul cel mai minunat spre acest scop este lectura și studiul foilor pedagogice. Nu este an, am putea zice, nu este zi, în care să nu se facă descoperiri, reforme și îmbunătățiri pe terenul pedagogiei. A le aduce la cunoștința învățătorilor, eacă scopul, eacă meritul revistelor pedagogice! Deosebit de aceasta ele ne mai spun, ce avem de a face, ce avem de a spera, de ce avem a ne teme. Este mare rușine pentru învățătoriu a nu ținea nici o revistă pedagogică. Chiar să nu aibă trebuință de ea, este datoriu a o prenumera, pentru ca revista să existe în folosul celor ce au trebuință de ea, și pentru ca redactorul să nu se disgustă și descurajeze. Asta este o cauză de onoare pentru fie-care învățătoriu; ear dacă foaia nu este cum ar dori ei, facă să fie. Ar fi o rușine și mai mare, când învățătorii dintr-o provincie nu ar fi în stare a scoate împreună o foaie de dai Doamne.

Așa Disterweg. El însă are în vedere sprigirea mai cu căldură a revistelor existente. Noi stăm în privința aceasta neasemănat mai rău: noi suntem în ajunul de a nu avea nici o revistă pedagogică a noastră, — noi învățătorii a trei milioane de Români din Austro-Ungaria. Oribil! Vreți D-Voastră, ca lucrul să ajungă până acolo? astăzi, când și meseriașii și grădinarii și vânătorii și toate breslele își au organele lor de specialitate? când școalele noastre au a se lupta cu atâtea neajunsuri, cari pot fi delăturate numai lucrând toți învățătorii în bună înțelegere? Vreți să fim de rușinea lumii, să dăm drept dușmanilor, cari ne zic, că suntem un popor în decădintă, un popor de netrebniici, ca vai de capul nostru?

Învățătorii, cari nu simt trebuința unui organ de specialitatea lor, au încetat de a forma un stat învățătoresc; ei sunt „scopae solutae“, mătură desfăcute. Cum voiți D-Voastră a discuta cestiunile pedagogice de interes actual? a Vă înțelege asupra

mijloacelor de aplicat, pentru a duce cestiunile discutate la bun sfârșit? a Vă ținea în curentul progreselor și reformelor, ce se fac pe terenul școlar? Și reforme se fac necurmat, și noi suntem datorii a ținea cont de ele, în interesul școalelor noastre. Voiți cita aici un singur exemplu. Metodul Lüben pentru predarea istoriei naturale este astăzi în luptă cu metoda Jung, și va cădea. Ei bine, de unde să-și iee învățătorii noștri informațiuni asupra noului metod, dacă nu din o revistă pedagogică? Să nu se zică, că toate ziarele noastre „fac în pedagogie.“ Întâiu: învățătorii noștri nu pot ținea toate ziarele, câte apar la noi; a doua: sunt cestiuni, cari n'au loc decât în fol pedagogice, d. e. tratărea literelor sau a numărului 3 în școală.

Considerând toate acestea, Vă zic domnilor învățătorii: Nu Vă lăsați fără de un organ de specialitatea voastră! Aceasta o cere onoarea voastră și a națiunii noastre. Abandonați nepăsarea de până acum, reculegeți-Vă, afirmați-Vă!

Cât pentru mine, deși esperințele făcute cu „Școala Română“ și „Școala Practică“ nu sunt de natură a mă încurăgia, totuși simțind poate mai viu decât mulți alții necesitatea unei reviste pedagogice la noi Români din Austro-Ungaria, primesc a mă pune de nou în serviciul cauzei noastre școlare făcând să apară earăși „Școala Română.“

Tare în credința, că D-Voastră veți întâmpina cu bunăvoință revista, ce Vă presint, și nu mă veți lipsi de concursul D-Voastre material și intelectual, deschid

invitare de prenumerațiune

la

ȘCOALA ROMÂNĂ,

revistă pedagogică pentru interesele institutelor de învățământ la Români,

care va apărea cu începere din 1. Ianuarie 1891. de trei ori pe lună, în 8., 18. și 28. a fie-cărei luni, în numere de câte o coală, și va costa pe anul întreg 4 fl., pe o jumătate 2 fl., pe un pătrar 1 fl. v. a. Credit nu se acoardă nimenui. Prenumerățiunile și corespondințele sunt a se adresa la „Redacțiunea „Școalei Române“ în Năsăud (Naszod),

Programa rămâne cea din 1876; în special revista va publica:

1. Tratatate teoretice din sfera pedagogiei, didacticei și metodologiei.

2. Lecțiuni practice din toate obiectele de învățământ; fie-care număr va aduce cel puțin o lecțiune practică.

3. Informațiuni privitoare la progresele, reformele și îmbunătățirile făcute pe câmpul școlar.

4. Corespondențe relative la stările școlaelor noastre.

5. Materii din domeniul științelor, menite a completa studiile învățătorului și instrucțiunea din școală.

6. Sciri școlare.

7. Varietăți.

8. Bibliografie.

Fie, ca „Școala Română“, având concursul învățătorilor români, să poată lucra cu bun succes la înflorirea școlaelor române.

Salutare!

Năsăud, 16/28 Decembrie 1890.

Vasile Petri,

proprietarul și redactorul revistei
„Școala Română“.

Varietăți.

Serviciu divin festiv. În ziua de „Născerea Domnului“ a pontificat în biserică catedrală Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*, asistat de Preacuvioșia Sa Părintele Protosințel Filaret Musta, de Protopresviterul local și de alți patru presviteri și doi diaconi. În decursul liturghiei Prea Sfinția Sa a ținut și cuvântarea pastorală publicată în Nrul din urmă al foaiei noastre.

Ziuaru nou. În locul revistei „Foaia bisericească și școlastică“ de până-acuma, apare în *Blaj* ziuarul „Unirea“, foaie bisericească politică, Sâmbăta, odată pe săptămână, începând dela 3. Ianuarie a. c. calendarul gregorian.

Deputat congressional. În cercul Vârșetului s'a ales de deputat congressional mirean *Constantin Iovanociu*, proprietariu mare în Solcița.

Caz de moarte. Preotul *Martin Gogoasă* din *Rugi*, în ppviteratul Caransebeșului, a reposat Mercuri în 26. I. c. și s'a înmormântat Vineri. La înmormântare a pontificat ppviterul tractual, Părintele Andrei Ghidiu, cu asistență cuvenită. Reposatul a fost de 70 de ani și a servit cu credință și abnegațiune la altariul Domnului timp de 47 de ani. Fie-i țărîna ușoară!

Petrecere de copii cu concert și joc, arangiată în adoua zi de Creciun, în casina română, (otelul „Concordia“) de damele române din Logoj. *Programul Concertului:* 1. Verdi: „Il Trovatore“, — pian cu 4 mâini, — Dșoara Laura Vlad și Tiberius Bredicean. 2. J. Pleyel: Op. 8 petits Duos, — pe doue viole, — Dșoara Silvia Iorga și Caius Bredicean. 3. a) Grigore Ventura: „Hora Sinaii“ b) R. Kühre: „Im Siberkranze“ pian, Dșoara Victoria Jorga. 4. V. Alexandri: Legenda „Lăcrimioarei“, — recitare, Dșoara Alexandrina Ianculescu. 5. a) Louis Wiest: „Cântec de leagăn“, cuvinte de Sofia Vlad-Radulescu, b) C. Decker: „Flori frumoase“, cuvinte de Costiescu, solo cu acompaniament de pian, Dșoara Alma Maior. 6. a) Dancla: „Resignație“, b) Scheller: „Marș turcesc“, violina cu acompaniament de pian, Caius Bredicean.

Bibliografie.

„**Romänische Revue**“. Revistă politică-literară. Direcțiunea: Viena, VIII. Alserstr. 27. (Chek Conto 822. 246.) Anul VII. 1891. Nr. I. p. Ianuarie. Cuprinsul: Zum Jahreswechsel. — P. P. Carp. (Biografische Notizen. — Erster Artikel.) — Dr. Ioan Vancea. (Mit Portrait.) — Magyarische Subjectivität. — Ludwig Mocsary über die Nationalitäten Frage. — Die romänische Litteratur in der Bucovina. (Erster Artikel.) — Die Basch-Araba, Beiträge zur ält. Geschichte der romän. Länder. (I. Artikel.) — Gedichte von V. Alexandri, deutsch von L. V. Fischer și C. dela Tismana. Gedichte von Michael Eminescu, deutsch von Emanuel Grigorovitz. — Rundschau. (Anton Mocsonyi de Foen. — Simeon Manguica.) — Zeitungsstimmen über die romän. Nationalconferenz. — Litteratur.

De 6 ani de zile apare această revistă lunară în limba germană cu conținut politic și literar, care are scopul, de a da informațiuni exacte publicului neromânesc din patrie și străinătate despre starea poporului nostru din Ungaria și Transilvania, precum și de a face cunoscute năsuințele culturale ale întregii Români.

Importanța și necesitatea unei astfel de publicațiuni fiind pe deplin recunoscută, ne mărginim a constata numai, că „Romänische Revue“ a fost foarte bine primită în cercurile inteligente din străinătate și în special din Germania și că aproape toate acele cercuri, care dorim să fie bine informate, nu numai că primesc, ci chiar apreciază revista noastră, ear' informațiunile lor sînt sirguincios folosite și prelucrate în cele mai distinse organe ale presei străine și publicațiile ei găsesc răsănet nu numai în asociațiuni și prelegeri, ci chiar în salele celor mai eminente școale înalte, încât fără exagerațiune putem susține, că mai cu seamă publicației de peste 250 coale de tipariu a revistei „Romänische Revue“ și informațiunilor private date din partea direcțiunii sale e a se mulțămii, că străinătatea cunoaște astăzi mai bine împregiurările întră care se află poporul român, le judecă cu mai multă bunăvoință și peste tot se ocupă cu ele mai mult, decât înainte de aceasta cu jumătate de deceniu.

Pecăt de îmbucurătoare sînt însă rezultatele multelor năsuințe, de a introduce această revistă în cele mai întinse cercuri, și ori-cât de mult se fie respătite aceste năsuințe prin frumoasele fructe ce le-au dat cele 50.000 de exemplare de până acum ale revistei „Romänische Revue“, din care 2 terțialități au fost trimise gratuit, pe atât de mult trebuie să regretăm, că nu a avut din partea Românilor acel sprigin moral și material, pe care nu numai că l-a meritat în vederea scopului ei, ci care era chiar neapărat de lipsă pentru a putea desvolta o activitate serioasă și a ajunge rezultatul dorit.

Politicii și literații nostri, pelângă toate promisiunile date, afară de 2—3 excepții cunoscute, nu a făcut pentru „Romänische Revue“ aproape nimic, lăsând întreaga sarcină pe umerii conlucrătorilor neromâni; și că spriginul material din părtea inteligenței noastre încă nu a fost mai mare, o dovedesce mai eclatant împregiurarea, că „Romänische Revue“, deși apare în 800 exemplare,

nu are astăzi mai mult decât 200 abonați care plătesc (Între acestia nici macăr 150 Români din Ungaria și Transilvania) și totuși restante de preste 2000 fl.

Din aceste date se vede, cât de grele au fost împrejurările și cât de mari neajunsurile, cu care a trebuit să se lupte direcțiunea nu numai pentru-ca să poată susține revista și să poată acoperi și urcarea speselor cauzate atât prin înmulțirea exemplarelor gratuite prin străinătate la 500, cât și prin alte fatalități. Între sus arătațele împregiurări, dacă inteligența română nu va da pentru viitorul spriginul necesarului, direcțiunea va fi silită să sisteze editarea revistei. Sciind cât de regretabilă ar fi înecetarea chiar acum, când este primă și apretiată în cercuri atât de întinse și când pentru cauza noastră națională are o importanță mai mare ca orî și când, ne permitem a cere spriginul inteligenței române pentru această importantă întreprindere națională.

Prețul de prenumerațiune pe un an pentru Austro-Ungaria 10 fl., pentru străinătate 20 franci i. a., plătit în Viena. După fie-care exemplar abonat se trimite un al doilea grătit în străinătate.

Abonamentele se pot face numai pe un an întreg, se pot însă plăti în două rate anticipative și rămân în valoare până la abdicerea revistei.

Acei abonați noi, care vor abona anul VI. 1890. al revistei și îl vor plăti anticipativ, primesc gratuit anul V. complet, iar abonații noi pe anul 1891. primesc anii V. și VI. cu prețul jumătate, adică la oaltă cu 10 fl.

Cinci-zece de colinde, adunate de școlari dela școlile medii române din Brașov sub conducerea lui *Andreu Bărsănu*, profesor. — O broșură în 8° cu 38 pagine. Prețul 20 cr. v. a.

„**Colinde**” și cântece populare, culese de *Teodor Daul*, învățătoriu român gr. or. — Cartea cuprinde 39 cântece. Prețul unui exemplariu broș. 25 cr.

Musicale: 12 *Melodii naționale* culese, armonisate și arangiate pentru cor mixt și piano de Gavril Musicescu. Prețul 2 fl. 50 cr. Partitura și vocile.

Logojana, cântec popular din Bănat pentru voce și piano de C. Decker. Prețul 50 cr.

Revedere la institutele unite, Vals pentru voce și piano, sau piano solo ad libitum, de C. Decker. Prețul 1 fl.

214. hgy.
1890.

Publicare.

Casa de sub numărul 470. din *Caransebeș*, strada *Orșova*, cu intravilanul și edificiile aparținătoare, — prețuită la 7000 fl. v. a., care formează proprietatea lăsamântului repozatei *Antonia Belloberg*, născută *Salbeck* din *Caransebeș*, se va vinde pe calea licitațiunei publice, la **31. Ianuarie 1891. st. n. 9 oare înainte de amiază**, — în cancelaria subscrișului notarîu public regesc, și sub condițiunile, care până în ziua de licitație se pot vedea în numita cancelarie.

Caransebeș, în 8. Ianuarie 1891.

[70] 1—3

Carol de Susich m. p.,
notariu public reg.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a parachiei de clasa a II. din comuna **Opațița**. protopresviteratul Jebelului, se escrie prin aceasta-concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foia diecesană”.

Emolumentele împreunate cu această parochie sînt:

1. O sesiune parochială de 30 de jugere de pământ și 3 jugere de izlaz (pășune).

2. Casa parochială cu plațiu intravilan și 2 grădini estravilane.

3. Birul preoțesc și stola îndatinată dela 125 de case după usul vechiu cum s'a plătit la fostul preot.

Doritorii de a ocupa această parochie sînt avisați, ca recursele instruate conform Statutului Org. bisericesc, și regulamentelor pentru parochii — adresate comitetului parochial — să le subștearnă On. oficiu protopresviteral în Jebel.

Preoții recurenți la această parochie au să dovedească, cumcă până la finea anului 1890. și-au plătit contribuțiunea, regularea apelor, equivalentul sidoxia episcopoească și competența protopresviterală.

În fine recurenții sînt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminecă sau Sărbătoare în s. bisericească spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie. Recurențele, care se va înfătoșa de mai multe ori în comună, sau va veni în ziua de alegere în comună, unul ca acela va fi echis din candidare.

Opațița, în 16. Decembrie 1890.

[69] 2—3 *Comitetul parochial.*

În conștelegere cu protopresviterul tractual.

Concurs.

Conform literilor Ven. Consistoriului ddto 16. Noembrie a. c. Nr. 3263. sc. se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30. de zile. pentru întregirea postului de adjunct învățătoresc pelângă emeritul învățătoriu din comuna **Logoj I**, Mareu Borlovan.

Emolumentele sînt următoarele:

1. ² (două părți de trei) din salariul de 300 fl. adică 200 fl.

2. Paușal de scris 10 fl.

3. Paușal pentru conferințele învățătoresci 7 fl.

4. Paușal pentru îngrijirea școlaei 15 fl.

5. Venit dela înmormentări circa 20 fl.

6. 28. metri de volum de lemne în natură sau în bani gata 70 fl.

7. Cortelul învățătoresc întreg cu grădină de un juger.

Eară după moartea emeritului învățătoriu, Mareu Borlovan, toate emolumentele ce le are densusul se adaug la salariul învățătoresc, anume:

1. În bani gata 100 fl.

2. Pământul școlaei constatătoriu din două jugere de pământ.

3. Lemne de foc 12 metri de volum.

Doritorii de a ocupa acest post, vor subșterne recursele lor provăzute cu atestatele prescrișe la oficiul protopresviteral gr. or. rom. al Logojului.

[68] 3—3

Comitetul parochial.

În conștelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresviter.

